

Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2018 r.

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

tel.: +48 22 694 42 42
fax: +48 22 694 47 41

www.mf.gov.pl

**Warszawa
czerwiec 2019 r.**

Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2018 r.

Dokument „**Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2018 r.**” został przygotowany przez pracowników Departamentu Polityki Wydatkowej w Ministerstwie Finansów.

W celu ponownego wykorzystywania treści informacji zawartych w dokumencie podmioty pobierające te informacje są zobowiązane do:

1. poinformowania o źródle, czasie wytworzenia i pozyskania tych informacji, poprzez podanie pełnej nazwy Ministerstwa Finansów lub nazwy skróconej – MF;
2. poinformowania o przetworzeniu informacji ponownie wykorzystywanej.

Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za treść informacji sektora publicznego przetworzonych przez podmiot ponownie wykorzystujący te informacje.

Działalność komitetów audytu

Komitety audytu, zgodnie z art. 289 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹, do końca lutego 2019 roku złożyły sprawozdania z realizacji zadań w roku poprzednim. Sprawozdania zostały sporządzone zgodnie ze wzorem opracowanym przez Ministerstwo Finansów. Na obecnym wzorze komitety składały sprawozdania po raz drugi.

Komitety audytu w roku 2018 obejmowały zasięgiem swojego działania wszystkie działy administracji rządowej. Z przeprowadzonej analizy wynika, że 18 komitetów realizowało wszystkie zadania wymienione w art. 289 ust. 1 ustawy. Należy jednocześnie zauważyć, że zadanie komitetu audytu związane z wyrażaniem zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy jest zadaniem fakultatywnym i jest realizowane wyłącznie w przypadku gdy taki wniosek wpłynie do komitet.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące realizacji zadań ustawowych przez poszczególne komitety audytu.

Tabela nr 1. Realizacja zadań ustawowych przez komitety audytu

Komitet audytu	Sygnalizowanie istotnych ryzyk	Sygnalizowanie istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień	Wyznaczenie priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego	Przegląd istotnych wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowanie ich wdrożenia	Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego oraz z oceny kontroli zarządczej	Monitorowanie efektywności pracy audytu wewnętrznego	Wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy kierowników KAW
MC	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ME	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MGMiŻŚ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MON	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MS	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MF	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MI	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MNiSW	✓	✗	✓	✓	✓	✓	—
MPiT	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MSiT	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MSWiA	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MSZ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MŚ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MZ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	—
MRPiPS	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
MEN	✗	✓	✓	✓	✓	✓	—
MKDIN	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MiR	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓
MRiRW	✗	✗	✓	✓	✓	✓	—

zadania zrealizowane

zadania nierealizowane

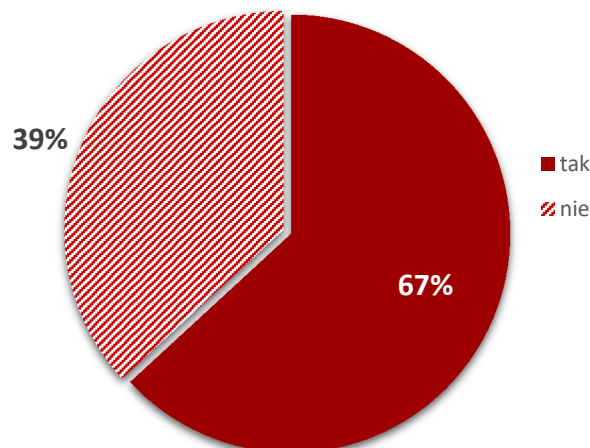
brak wniosków

¹ Dz. U z 2019 r., poz. 869, z późn. zm., dalej jako ustawa.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że komitety audytu koncentrowały się głównie na realizacji następujących zadań:

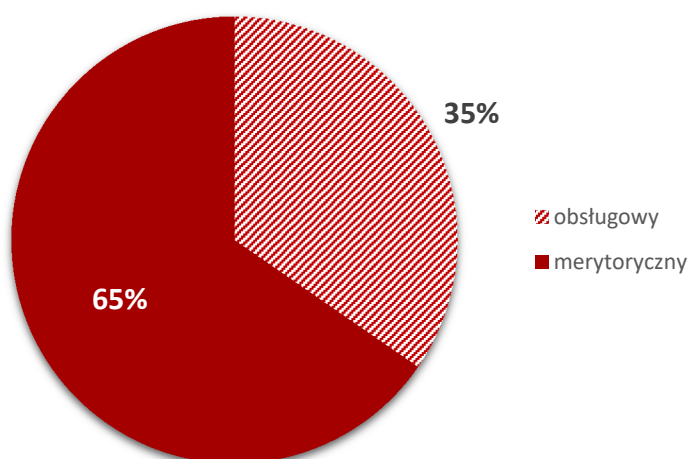
1. **Przeglądu wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowania ich wdrażania** dokonały wszystkie komitety audytu. Ze sprawozdań złożonych przez komitety audytu wynika, że dokonywały tych przeglądów na podstawie wyników poszczególnych audytów lub na podstawie rocznych sprawozdań przekazywanych przez komórki audytu wewnętrznego w dziale/działach. Większość komitetów analizowała wyniki zbiorcze przekazywane przez komórkę audytu w ministerstwie. W kilku ministerstwach odbyło się posiedzenie komitetu audytu, na którym kierownicy komórek audytu wewnętrznego/audytorzy wewnętrzni z jednostek w działach przedstawili informacje dotyczące oceny systemu kontroli zarządczej. Członkowie komitetów zapoznali się także z wynikami czynności sprawdzających, monitorując stopień wdrażania zaleceń zawartych w sprawozdaniach z audytu wewnętrznego.
2. **Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego oraz z oceny kontroli zarządczej** był przeprowadzany na podstawie sprawozdań z realizacji planów audytu oraz zbiorczych wyników ze sprawozdań przygotowanych przez jednostki w dziale/działach. Część komitetów audytu dodatkowo zapoznała się z rocznymi zapewnieniami o stanie kontroli zarządczej audytorów wewnętrznych jednostek w dziale za rok poprzedni, informacją o istotnych ryzykach i słabościach kontroli zarządczej oraz proponowanych jej usprawnieniach, wynikami z samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej w tej jednostce, kwartalnymi informacjami o stopniu realizacji planu działalności lub informacjami na temat wykonania budżetu państwa w części dotyczącej ministerstwa i działu. Na podstawie przeglądu przeprowadzono np. analizy wystarczalności zasobów audytu wewnętrznego w resorcie niezbędnych dla zapewnienia realizacji audytu wewnętrznego w ministerstwie i jednostkach w dziale, analizy efektywności pracy audytorów oraz wyników uzyskanych w poszczególnych jednostkach w dziale. Ponadto, w wyniku przeglądu komitety audytu zaproponowały poddanie ocenie zewnętrznej wszystkich komórek audytu wewnętrznego w działach, w których audytor jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę oraz zarekomendowały nowe wzory sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego zawierające opinię audytora o stanie kontroli zarządczej w obszarach audytowanych.
3. Wszystkie komitety wykazały w sprawozdaniach realizację zadania polegającego na **monitorowaniu efektywności pracy audytu wewnętrznego, w tym przeglądu wyników wewnętrznej i zewnętrznej oceny pracy audytu wewnętrznego**. Komitety audytu zapoznały się z dokumentami i informacjami dotyczącymi pracy audytu wewnętrznego, zarówno komórek w ministerstwach, jak i jednostek w działach, w tym programami zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego, wynikami ocen wewnętrznych i zewnętrznych audytu oraz wynikami przeprowadzonych samoocen. Warto zwrócić uwagę na działania komitetu audytu, który ustanowił wskaźniki monitorowania efektywności pracy komórek audytu wewnętrznego w działach. W 12 ministerstwach komitety audytu podjęły działania mające na celu przeprowadzenie oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego we wszystkich jednostkach w dziale/działach.

Wykres nr 1. Komitety audytu, które podjęły działania w celu przeprowadzenia oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego we wszystkich jednostkach w działach

4. **Wyznaczanie priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego.** W okresie sprawozdawczym 1 komitet nie wskazał żadnych priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu na 2018 rok. Łącznie komitety audytu wyznaczyły 52 priorytety do planów. Obszary, w których zostały wyznaczone priorytety przedstawia poniższy wykres.

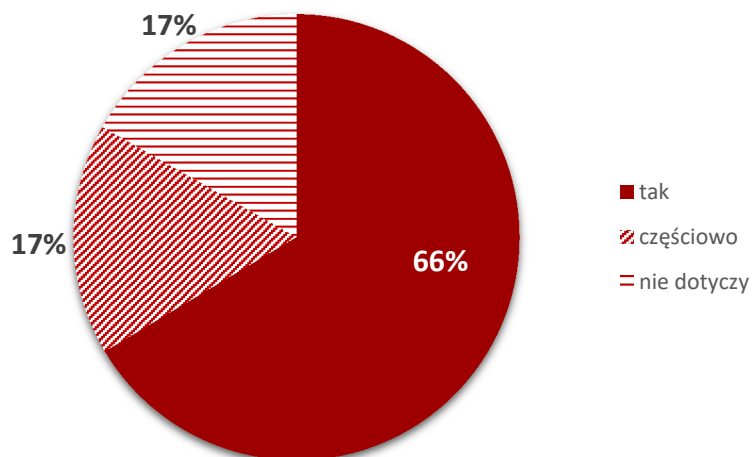
Wykres nr 2. Obszary wskazane przez komitety audytu jako priorytety do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego

W przypadku 12 komitetów audytu zostały zrealizowane wszystkie wyznaczone przez nie priorytety do rocznych i strategicznych planów audytu na 2018 rok. W odniesieniu do 3 komitetów priorytety zostały zrealizowane częściowo. Przyczynami niepełnej realizacji były:

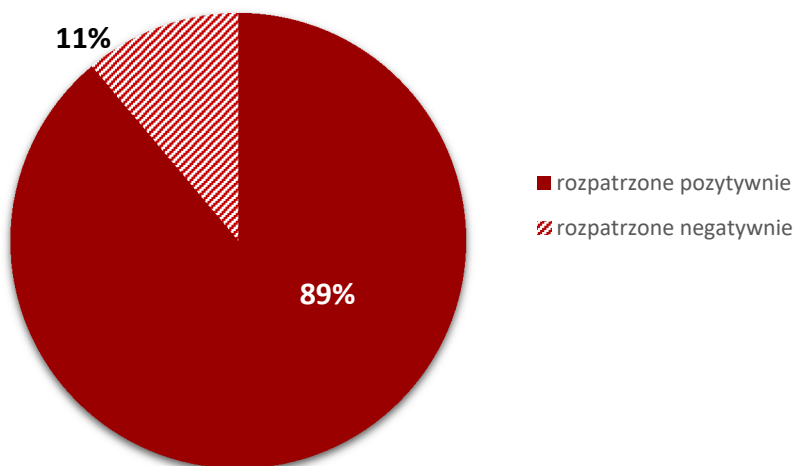
rezygnacja z uwagi na fakt, że pokrywały się one z tematyką kontroli NIK oraz długotrwała usprawiedliwiona nieobecność audytora wewnętrznego.

Wykres nr 3. Realizacja priorytetów zgłoszonych przez komitety audytu w roku poprzednim

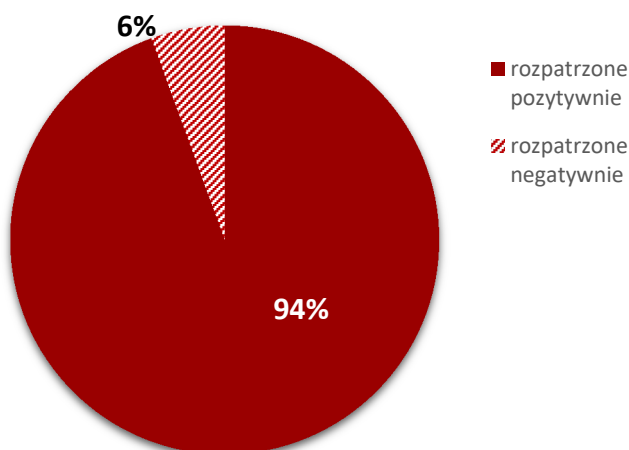

5. Do 8 komitetów audytu wpłynęło łącznie 36 wniosków o **wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy kierowników komórek audytu wewnętrznego**. 50% spośród nich stanowiły wnioski o rozwiązanie stosunku pracy. W przypadku 3 wniosków komitety nie wyraziły zgody na wnioskowane zmiany. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 4. Wnioski o wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy kierownika KAW

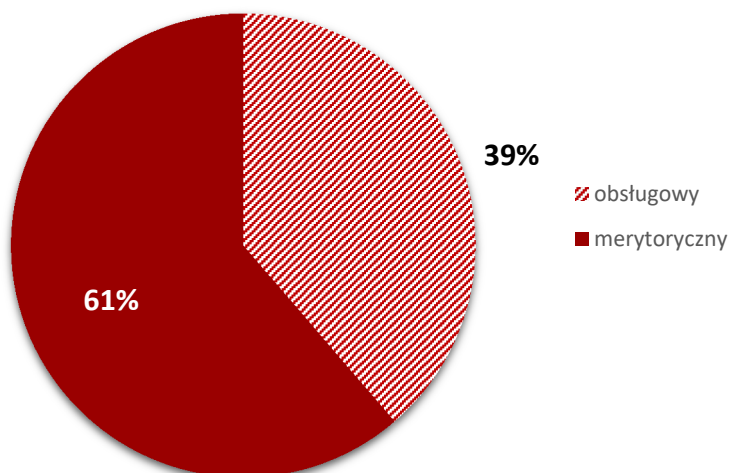
Wykres nr 5. Wnioski o wyrażenie zgody na zmianę warunków płacy kierownika KAW

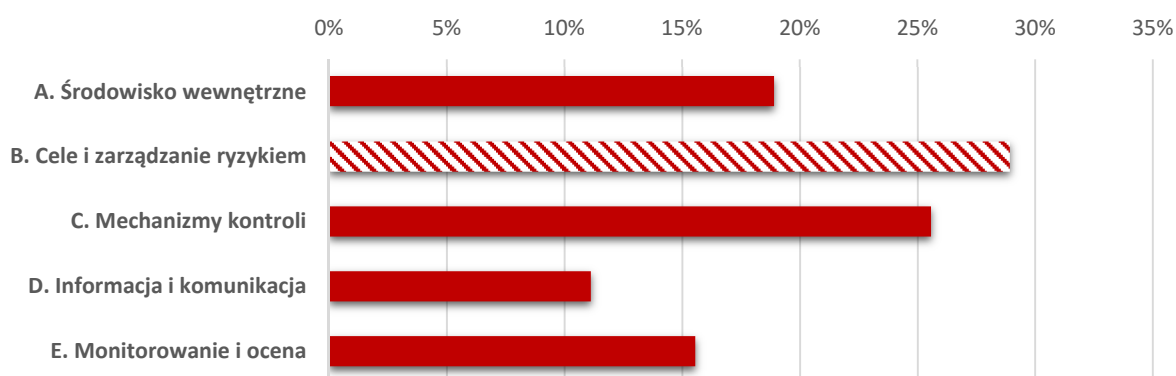
Działania komitetów dotyczyły w mniejszym stopniu zadań związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej:

6. **Sygnalizowaniem istotnych ryzyk** zajęło się 14 komitetów audytu. Zidentyfikowane ryzyka odnosiły się przede wszystkim do zadań związanych z organizacją pracy ministerstw. Jednocześnie 4 komitety audytu wskazały ryzyka w obszarze bezpieczeństwa informacji i stosowania RODO.
7. Działanie polegające na **sygnalizowaniu istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień** zostało podjęte przez 16 komitetów audytu. Łącznie zidentyfikowano 90 istotnych słabości kontroli zarządczej, spośród których ponad 60% dotyczyło obszarów merytorycznych, pozostałe natomiast obszarów obsługowych.

Wykres nr 6. Rodzaj obszaru, w którym komitety audytu zidentyfikowały słabości kontroli zarządczej.

Wykres nr 7. Grupy standardów, w których komitety audytu zidentyfikowały słabości kontroli zarządczej w 2018 r.

8. W 2018 roku komitety audytu realizowały również **inne działania** niż wskazane powyżej. Składały się na nie przede wszystkim działania związane z funkcjonowaniem audytu wewnętrznego (np. zmiana wzorów dokumentów audytowych) i kontroli zarządczej w poszczególnych działach administracji rządowej (np. zapoznanie się z planem działalności lub informacją na temat wdrożenia RODO w urzędzie).

Organizacja pracy komitetów audytu

W 2018 roku łącznie odbyło się 71 posiedzeń komitetów audytu, a ich liczba w roku wahała się od 2 do 5 posiedzeń dla jednego komitetu. Składy poszczególnych komitetów audytu różniły się ilością powołanych członków. W 14 komitetach dokonano zmian składu osobowego w trakcie roku sprawozdawczego. Spośród wszystkich członków komitetów połowę stanowili członkowie niezależni. Poniższa tabela przedstawia liczbę członków komitetów audytu w poszczególnych ministerstwach.

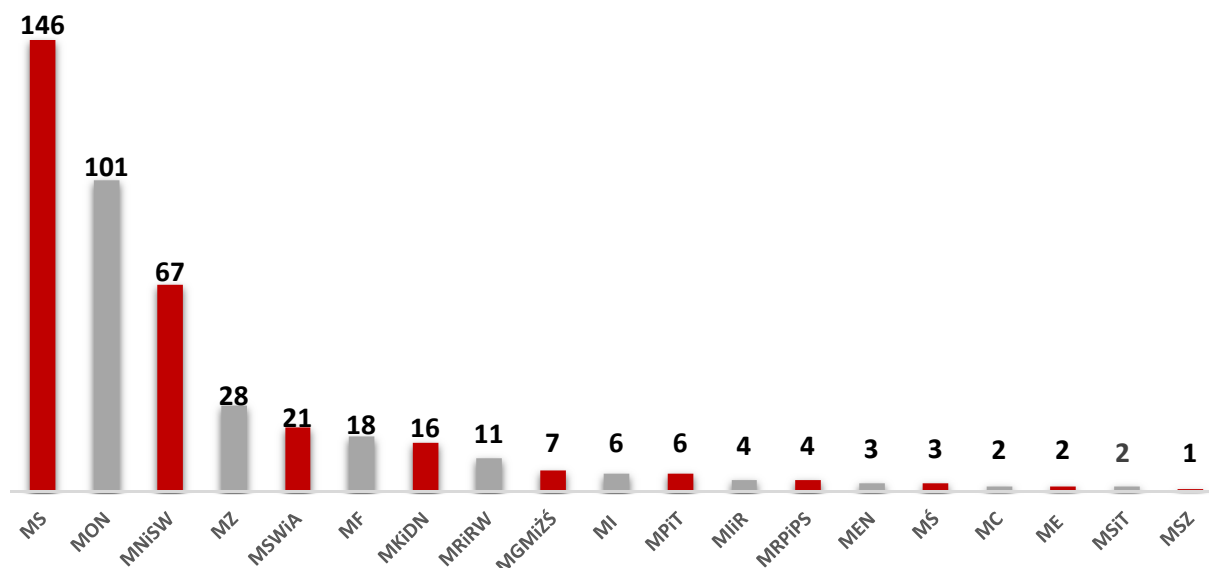
Tabela nr 2. Składy komitetów audytu w 2018 r.

Ministerstwo	Liczba członków komitetu	Członkowie zależni	Członkowie niezależni
MSWiA	8	4	4
MNiSW	7	4	3
MON	7	4	3
MS	7	4	3
MF	6	4	2
MPiT	6	3	3
MSZ	6	1	5
MC	5	2	3
ME	5	2	2
MEN	5	3	3
MI	5	3	2
MiR	5	2	3

MŚ	5	3	2
MZ	5	3	2
MGMiŻŚ	4	2	2
MKiDN	4	2	2
MRiRW	4	1	3
MRPiPS	4	2	2
MSiT	4	2	2
Razem	102	51	51

Wynagrodzenia dla członków niezależnych komitetów audytu w 2018 roku wyniosły łącznie 298 376,44 zł. Średnie wynagrodzenie członka niezależnego za udział w jednym posiedzeniu wynosiło 1 565,63 zł.

Wykres nr 8. Liczba jednostek objętych działaniami komitetów audytu powołanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej

Podsumowanie

Działalność komitetów audytu w 2018 r. skupiała się przede wszystkim na analizowaniu dokumentów przedstawianych przez komórki audytu wewnętrznego - sprawozdań z realizacji planów audytu lub zbiorczych wyników ze sprawozdań z jednostek w dziale/działach. W mniejszym stopniu komitety zajmowały się zadaniami związanymi z funkcjonowaniem kontroli zarządczej. Przykładem zadania, które było najrzadziej realizowane przez komitety audytu jest sygnalizowanie istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień.

Zaobserwowano zwiększenie się liczby członków komitetu audytu, co wynikało ze zmian organizacyjnych w ramach administracji rządowej, tj. reorganizacji zadań i powołania nowych urzędów. W 2018 r. w wyniku tych zmian powołano nowe komitety audytu.

Wzrosła także liczba komitetów audytu, które zrealizowały wszystkie zadania ustawowe. Liczba zgłoszonych priorytetów do rocznych i strategicznych planów kształtowała się na podobnym, jak w 2017 roku, poziomie. Również liczba komitetów audytu, które zrealizowały wszystkie zgłoszone priorytety była na zbliżonym do roku poprzedniego poziomie.